

N:o 153.

Af herr **A. Waldenström**, om ändrad lydelse af § 1 mom. 2 i förordningen angående villkoren för försäljning af brännvin m. m. den 29 maj 1885.

Kongl. förordningen angående villkoren för försäljning af brännvin m. m. den 29 maj 1885 innehåller uti § 26 mom. 3 följande:

»Under sön- och helgdagar vare i allmänhet utskänkning af brännvin tillåten endast vid måltider åt spisande gäster».

Äfven den, som icke eger minsta kännedom om de förhandlingar, som dels i Konungens råd och dels i Riksdagen föregingo antagandet af detta stadgande, läser näppeligen föreställa sig annat, än att meningen med detsamma varit att i allmänhet inskränka utskänkingsrättigheten å sön- och helgdagar till s. k. aptitsup åt spisande gäster; och hos en hvar, som tagit kännedom om berörda förhandlingar, kan ingen tvekan i nämnda hänseende uppstå.

Då emellertid enligt åberopade förordningens § 1 mom. 2 allt hvad i förordningen stadgats om försäljning af brännvin skall, med endast ett undantag, rörande brännvinets beskaffenhet och styrka, gälla äfven för sprit samt andra brända eller destillerade spirituösa drycker äfvensom för drycker, hvilka äro dermed tillagade och hålla en högre alkoholhalt än 25 procent, så följer af sistberörda stadgande, jemfördt med ofvan återgifna bestämmelsen i § 26 mom. 3, att innehafvare af utskänkingsrättighet strafflöst kan å sön- och helgdagar vid måltider åt spisande gäster utskänka icke blott brännvin utan äfven alla andra slag af spirituösa drycker.

Under förhandlingarne vid Riksdagen saknades icke röster, hvilka uttalade farhågor för, att stadgandet angående söndagsutskänkningen

skulle i nyss antydda riktning kringgås, så att man på utskänkningsställen skulle, såsom en talare uttryckte sig, få höra spisande gäster beställa kalfstek med punsch o. s. v., samt att svenska folket då komme att skratta åt lagen.

De, som försvarade densamma, förnekade icke, att lagen kunde på angifna sättet kringgås, men ansågo, att man ej borde afstå från försöket att hejda ett ondt därför, att man förutsågo, att en och annan skulle gäcka dessa försök, samt att svenska folket icke kunde antagas vilja skratta åt bemödanden, som i ärligt syfte gjordes att hejda fylleriet och göra dess verkningar mindre förödande.

Lika visst som det är, att lagbudet gäckats, icke af en och annan utan af många, kanske flertalet af dem, som på sön- och helgdagar besöka utskänkningsställen, lika visst är, att man skrattat, väl icke åt det ärliga bemödandet att hejda fylleriet, men åt lagbudets form, som med den mest sällsporda lätthet lemmar rum för gäckeri. Svårt är ock att förstå, hvarför denna form, oaktadt dess otillfredsställande beskaffenhet påpekats, blifvit använd, då det uppenbarligen icke kunnat vara förenadt med minsta svårighet att klart och tydligt uttrycka, att å sön- och helgdag bränvin, och ingen annan spritdryck än bränvin, må vid måltid åt spisande gäst utskänkas, i hvilket fall lagbudet näppeligen kunnat kringgås.

En lag, som gifver anledning till gäckeri, verkar alltid förderfligt, och mer än andra den lag, hvilken, såsom förhållandet är med lagstiftningen angående villkoren för försäljning af bränvin, ingriper reglementerande i den stora allmänhetens fria bestämningsrätt på områden, der ett dylikt ingrepp påkallas, icke från rättens, utan från den allmänna ordningens och sedlighetens synpunkt. Dylika lagar mottagas af många med ovilja, oviljan föder retelse till lagens kringgående, och ju lättare detta kan ske, desto talrikare blifva öfverträdelserna. Möjligheten att utan besvär och obehag gäcka lagen frestar äfven dem, som mottaga lagen utan ovilja, och få äro ej de, som falla för frestelsen.

Från ofvan angifna synpunkt anser jag en lagförändring uti ifrågasvarande hänseende af behovet påkallad och tillåter mig därför vördsam samt föreslå,

att Riksdagen ville för sin del besluta, att § 1 mom. 2 i kongl. förordningen angående villkoren för försäljning af bränvin m. m. skall erhålla följande förändrade lydelse:

»Hvad i denna förordning är stadgadt om försälj-

ning af bränvin skall, med undantag af dels den försäljning, som i § 26 mom. 3 omförmäles, dels ock föreskriften i § 33 om bränvinets beskaffenhet och styrka, gälla äfven för sprit samt andra brända eller distillerade in- eller utländska spirituösa drycker, äfvensom för drycker, hvilka äro dermed tillagade och hålla en högre alkoholhalt än 25 procent.

Stockholm den 28 januari 1888.

Alfred Waldenström.

N:o 154.

Af herr A. P. Danielson, om tillbyggnad af riksdagshuset.

Då frågan om byggaude af nytt riksdagshus länge varit föremål för Riksdagens omtanke och pröfning, men ännu icke vunnit sin lösning, vågar äfven jag framställa ett förslag i detta afseende.

Den mest öfverklagade olägenheten med det nuvarande riksdagshuset är, att kamrarnes samlingssalar äro uti sanitärt hänseende långt ifrån tillfredsställande, hvartill kommer att behofvet af ökad utrymne genom det alltjemt växande antal ledamöter uti dem begge redan länge varit erkänt och nu franträder nästan oafvisligt.

Som Riksdagen nu eger medel att afhjelpa nämnda olägenheter, och då Riksdagen afslagit framställda förslag att förlägga riksdagshuset å annan plats än den nuvarande, förefaller mig deri ligga ett uttalande, att lämpligaste platsen för Riksdagens hus är på Riddarholmen, såsom centralt belägen, och att å det nuvarande riksdagshuset endast bör vidtagas de förändringar, som äro nödiga i sammanhang med uppförandet